

Eldsneytissóun og mengun í boði stjórnvalda.

Strandveiðar: 2019 og áfram.....

Eftir Reynir Gunnarsson trillukarl í Grindavík

Nú er lokið aðalfundi Landssambands smábátaeigenda sem haldin var á Grand hóteli í Reykjavík dagana 17 & 18. Október og var fundurinn að mestu **pappírslaus þar sem reynt var að sporna við niðurrífi skóga og minni mengun þar af leiðandi** (sem er bara hið besta mál.)

Samtök í dauðri hugmyndakrísu.

En skoðum aðeins þær tillögur sem fundurinn samþykkti varðandi strandveiðar sem framundan eru. (Ekki voru þær gæfulegar) þær eru nánast óbreyttar frá því sem verið hefur nema að fundurinn krefst þess að veiði tímabilið verði lengt í báða enda og bætt við einum degi í viku til róðra veiði sem sagt fimm í staðin fyrir fjóra (meiri eldsneytis eiðsla – meiri mengun)

Það er stór merkilegt að ekki skuli koma fram aðrar tillögur því að á aðalfundi 2018 mátti finna eftirfarandi texta: Aðalfundur L.S. samþykkir að strandveiðikerfið verði þróað áfram til að bæta afkomu útgerða strandveiðibáta. (Það er spurning hvort það eigi að gerast á næstu 20 árum en þá er lýka útlit fyrir að kerfið verði liðið undir lok þar sem ekki verður um nýliðun að ræða með núverand tillögum L.S.) Ekki er að sjá að tillögur aðalfundar L.S. 2019 bæti afkomu útgerða strandveiðibáta. Innan forustu landssambands smábátaeigenda virðast fáir spá í hvort hægt væri að draga úr eldsneytis notkun og minni mengun í þessu strandveiðikerfi. Þar hjakka menn í sömu bárunni og komast ekkert áfram.

2.3 milljón lítra.

Á síðustu strandveiðivertið sem lauk í endaðan ágúst fóru strandveiðibátar **15.774 róðra** samkvæmt gögnum fiskistofu. Ef við gefum okkur það að meðal eldsneytis notkun hafi verið **150 lítrar á bát** í róðri (sem ég tel vera mjög hóflega áætlun) og margföldum það með róðrafjöldanum þá er verið að tala um **2.366.100,- tvær milljónir þrjúhundruð sextíu og sex þúsund og eitthundrað lítra sem strandveiði flotinn fór með í olíu til að ná í 10 þús tonn.** (Það er bara stórvirkur togari sem færi með meira eldsneyti til að ná í þennan afla.) En málið snýst ekki um það. Það snýst um að draga úr eldsneytis notkun og minka mengun strandveiðiflotans eða er það ekki það sem allt snýst um í dag. Eða eigum við bara að horfa í hina áttina og láta sem við sjáum þetta ekki. Eða er það hið besta mál að eða sem mestu eldsneyti í þetta (olíufélögin myndu ekki hafa neitt á móti því) strandveiði sjómenn labba bara upp í hlíð og gróðursetja nokkur tré í staðinn (! en er það svo ! það held ég ekki.)

50 – 60% sparnaður.

Með breyttu strandveiðikerfi mætti minka þetta magn um 50-60%.

Strandveiðikerfið er eina kerfið innan fiskveiðikerfisins á Íslandi sem ekkert er gert í því að reyna að minka eldsneyti og þar af leiðandi mengun. Aðrir útgerða flokkar eins og togarar, uppsjávarskip, dragnót, nýjustu línubátar, þar er reynt að ná meiri hagkvæmni í eldsneyti og minni mengun. Í strandveiði hvetja stjórnvöld til eldsneytis eiðslu og mengunar **með óbreyttu strandveiðifrumvarpi.**

Er það boðlegt með tilliti til þeirrar umræðu sem er í gangi í þjóðfélaginu í dag um mengun og kolefnaspor og sýttspor þar og alstaðar, **þá er þetta strandveiðikerfi það vitlausasta sem fundið hefur verið upp með tilliti til þessa þátta.**

Er þetta skynsemi?

Eflaust eru einhverjir sem sjá skynsemi í að eða sem mestu eldsneyti og menga sem mest til að ná í strandveiðikvótan. Alla vegana virðist forustusveit landssambands smábátaeigenda og stór hluti strandveiði manna ekki sjá ástæðu til að horfa á þennan þátt og **koma með tillögum til úrbóta.**

1 – 1.5 milljón lítra.

Það er hægt að minka eldsneytis notkun um **ca 1 -1.5 milljón lítra** með bættu strandveiðikerfi sem yrði hagstætt fyrir land og þjóð. Minna eldsneyti þyrfti að flytja til landsins þar minkar mengun lýka því dallurinn sem flytur eldsneytið mengar lýka. En hvort áhugi er fyrir því hjá ráða mönnum þjóðarinnar að breyta þessu í betra horf það á eftir að koma í ljós. Alla vegana talar alþingi um að allt sé að fara til anskotans vegna díslmengunar í landinu. Það er kanski ekkert að marka þá umræðu sem fer fram á alþingi þar sem rætt er um að allir eigi að vera svo **umhverfissvænir og grænir.**

Það hlýtur að vera krafa almennings í landinu og þeirra sem hafa farið út í rafvæðingu og þeirra sem láta sig þessi mál varða að alþingi gangi í fararbroddi og breyti strandveiði lögunum með þeim hætti að sparnaður náist í eldsneytis notkun í strandveiðum og þar af leiðandi minni mengun fyrir land og þjóð.

Í framhaldi af þessari grein hef ég sett fram hugmynd að breyttu strandveiði kerfi sem myndi verða hagkvæmt fyrir bæði strandveiðisjómenn og þjóðina í heild sinni. Ég veit hins vegar að þetta mun falla í grýttan jarðveg á mörgum stöðum.

En er það ekki heildar áhrifinn sem þarf að horfa á? Eru strandveiðisjómenn tilbúnir að láta lönd og leið þá mengun sem þeir valda?

Eða eru þeir tilbúnir að horfa í eigin barm og gera betur sjálfum sér og öðrum til heilla?

Er alþingi Íslendinga tilbúið að horfast í augu við veruleikan og breyta til hins betra?

Tillaga að: Breyttu strandveiðikerfi2020.....

Á tímabilinu maí, júní, júlí, ágúst, september er heimilt að veiða á handfæri 11.100 lestir af óslægðum botnfiski á strandveiðum.

Athygli er vakin á að landið er nú eitt veiðisvæði með einum heildarpotti 11.100 lestir.

Athygli er vakin á að ekki er lengur hámarks aflamagn á dag eins og verið hefur.

Þeir, einstaklingar, lögaðilar, sem ætla að sækja um strandveiðileyfi þurfa að hafa sótt um og skylað inn umsókn sem uppfylla þarf skilyrði sem fiskistofa setur í síðasta lagi 15. Apríl, en eftir þann tíma eru strandveiðileyfi ekki fánleg á viðkomandi tímabili. (Árið 2020) Í framhaldi af 15. Apríl mun fiskistofa deila upp fjölda leyfa í útgefið aflamagn og finna út hvað hvert skip má veiða næstu 4 mánuði og deila því upp í 4 hluta til að finna út mánaðar afla hvers fiskiskips. 1. Júlí mun fiskistofa endurreikna það aflamagn sem komið hefur á land, ef um ónýttan afla er að ræða þá, þá mun fiskistofa endurreikna og úthluta þeim afla til þeirra fiskiskipa sem klárað hafa sýna úthlutun í maí og júní sem verður þá viðbót við það aflamagn sem viðkomandi fiskiskip hefur fengið úthlutað áður. 1. Sept mun fiskistofa endurreikna það aflamagn sem komið hefur á land, ef um ónýttan afla er að ræða þá, þá mun fiskistofa endurreikna og úthluta þeim afla til þeirra fiskiskipa sem klárað hafa sýna úthlutun í júlí, og ágúst. **September verður til að klára það aflamagn.**

Þeir, einstaklingar, lögaðilar, sem fá úthlutað strandveiðileyfi í þessu kerfi öðlast engan eignarétt á þessum veiðiheimildum sem þeim er úthlutað, aðeins er heimilt að veiða þetta aflamagn innan þess tíma sem getið er í leyfinu.

Ekki verður hægt að flytja aflamagn þetta milli mánaða að hálfu útgerðaraðila fiskiskips.

Fari fiskiskip umfram úthlutað aflamagn gilda sömu reglur og í aflamarkskerfinu um sviftingu veiðileyfis og fær fiskiskip ekki leyfið aftur, hvorki til almennra veiða né strandveiða fyrr en umfram afli hefur verið leiðréttur.

Fái fiskiskip leyfi til strandveiða, falla úr gildi önnur veiðileyfi sem skipið kann að hafa innan íslenskrar lögsögu. Þó getur fiskiskip ekki stundað strandveiðar ef flutt hefur verið meðri aflamagn í þorsgildum talið, frá skipi en flutt hefur verið til þess.

Athygli er vakin á að heimilt er að skila inn strandveiðileyfi innan strandveiðitímabilsins og fá alment veiðileyfi sem nýtist það sem eftir stendur af fiskveiðiárinu. Sækja þarf um slíka breytingu til fiskistofu fyrir 20. dag mánaðar og tekur breytingin gildi 1. dag næsta mánaðar að því tilskildu að greitt hafi verið fyrir nýja leyfið.

Reglur um strandveiðar:

1. Einungis er heimilt að veita hverri útgerð, eiganda, einstaklingi eða lögaðila, leyfi til strandveiða fyrir eitt skip.
2. Eigandi fiskiskips skal vera lögskráður á skipið. Þegar fiskiskip er í eigu lögaðila er fullnægjandi ef einn eigenda er lögskráður á skipið. Í umsókn um leyfi til strandveiða skulu koma fram upplýsingar um eignarhald á lögaðilanum og þann/pá sem koma til með að vera lögskráðir á fiskiskipið.
3. **Ekki er heimilt að stunda veiðar 1. Maí, sjómannadag, hvítasunnu, 17. Júní, frídag verslunarmanna eða á lögbundnum frídögum sem kunna að verða settir.**
4. Ekki má veita fiskiskipi leyfi til strandveiða hafi aflamark, í þorskigildum talið, verið flutt af því umfram það aflamarh sem flutt hefur verið til þess á sama fiskveiðiári.

Umsókn og skyldi sem uppfylla þarf.

Verði útfært nánar af fiskistofu:

Tillaga eftir : Reynir Gunnarsson trillukarl í Grindavík.